Pátek, 13. listopadu 2020

P9_TA(2020)0305

Investiční plán pro udržitelnou Evropu – jak financovat Zelenou dohodu pro Evropu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. listopadu 2020 k investičnímu plánu pro udržitelnou Evropu – jak financovat Zelenou dohodu pro Evropu (2020/2058(INI))

(2021/C 415/04)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. ledna 2020 nazvané „Investiční plán pro udržitelnou Evropu. Investiční plán Zelené dohody pro Evropu“ (COM(2020)0021),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640) a usnesení Parlamentu ze dne 15. ledna 2020 k této věci ([1]),

— s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, předložený Komisí dne 2. května 2018 (COM(2018)0322), a na pozměněný návrh ze dne 28. května 2020 (COM(2020)0443), spolu s pozměněným návrhem rozhodnutí o systému vlastních zdrojů Evropské unie ze dne 28. května 2020 (COM(2020)0445),

— s ohledem na předběžnou zprávu ze dne 14. listopadu 2018 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 – postoj Parlamentu ohledně uzavření dohody ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 10. října 2019 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 a vlastních zdrojích: čas naplnit očekávání občanů ([3]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. května 2020 o novém víceletém finančním rámci, vlastních zdrojích a plánu obnovy ([4]),

— s ohledem na závěrečnou zprávu a doporučení skupiny na vysoké úrovni pro vlastní zdroje z prosince 2016,

— s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 16. září 2020 o návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie ([5]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. května 2020 nazvané „Chvíle pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“ (COM(2020)0456) a doprovodné legislativní návrhy,

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií, a rozhodnutí (EU) 2015/1814 a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES,

([1]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0005.
([2]) Přijaté texty, P8_TA(2018)0449.
([3]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0032.
([4]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0124.
([5]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0220.

— s ohledem na své usnesení ze dne 18. prosince 2019 o spravedlivém zdanění v digitalizované a globalizované ekonomice – BEPS 2.0 ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ([7]),

— s ohledem na závěrečnou zprávu odborné skupiny na vysoké úrovni pro udržitelné finance ze dne 31. ledna 2018,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. března 2018 nazvané „Akční plán: financování udržitelného růstu“ (COM(2018)0097),

— s ohledem na své usnesení ze dne 29. května 2018 o udržitelných financích ([8]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 23. července 2020 o závěrech mimořádného zasedání Evropské rady konaného ve dnech 17.–21. července 2020 ([9]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb,

— s ohledem na čtvrtletní evropské hospodářské prognózy, které vydává Komise,

— s ohledem na Rámcovou úmluvu OSN o změně klimatu (UNFCCC) a Kjótský protokol k této úmluvě a na Pařížskou dohodu,

— s ohledem na zásady odpovědného investování, zásady odpovědného bankovnictví a zásady udržitelného pojištění podporované OSN,

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, mezinárodní zákon o lidských právech, pokyny OECD pro nadnárodní společnosti, obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, cíle udržitelného rozvoje OSN a deklaraci Mezinárodní organizace práce o základních právech a zásadách v práci a osm základních úmluv MOP,

— s ohledem na statutu Evropské centrální banky (ECB),

— s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“),

— s ohledem na společná jednání Rozpočtového výboru a Hospodářského a měnového výboru podle článku 58 jednacího řádu,

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a Výboru pro kulturu a vzdělávání,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru a Hospodářského a měnového výboru (A9-0198/2020),

A. vzhledem k tomu, že zatím nebylo posouzeno, jaké investice budou nutné pro adaptaci na změnu klimatu, a že tyto investice nebyly začleněny do částek na opatření v oblasti klimatu ve víceletém finančním rámci;

([6]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0102.
([7]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0054.
([8]) Úř. věst. C 76, 9.3.2020, s. 23.
([9]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0206.

Pátek, 13. listopadu 2020

B. vzhledem k tomu, že cesta ke klimatické neutralitě do roku 2050 posílí konkurenceschopnost hospodářství Unie a povede k přebytku udržitelných, vysoce kvalitních pracovních míst;

C. vzhledem k tomu, že zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) z roku 2019 o globálním oteplení o 1,5 °C jasně uvádí, že dosud přijatá opatření nestačí k tomu, aby zabránily globálnímu oteplování vyššímu než 1,5 °C, ztrátě biologické rozmanitosti a narušení biogeochemických toků;

D. vzhledem k tomu, že právní předpisy EU v oblasti klimatu pevně stanoví závazek EU dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality a bude obsahovat i ambiciózní kroky, které bude nutné postupně činit, má-li být tohoto cíle dosaženo;

E. vzhledem k tomu, že Komise odhadla výši investic, které jsou na úrovni EU nutné pro dosažení současných cílů v oblasti klimatu do roku 2030, na 240 miliard EUR ročně ([10]), k čemuž je třeba připočíst 130 miliard EUR ročně na cíle v oblasti životního prostředí, 192 miliard EUR ročně na sociální infrastrukturu a 100 miliard EUR ročně na širší dopravní infrastrukturu Evropy; celkem je tedy potřeba nejméně 662 miliard investic ročně; vzhledem k tomu, že tato čísla vycházejí z cíle snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 o 40 %; vzhledem k tomu, že nyní, kdy Parlament schválil ambicióznější cíli, je investiční mezera ještě větší; vzhledem k tomu, že k získání prostředků na chybějící investice je nezbytné mobilizovat všechny dostupné finanční zdroje;

F. vzhledem k tomu, že čl. 2 odst. 1 Pařížské dohody požaduje, aby došlo k „sladění finančních toků s nízkoemisním rozvojem odolným vůči změně klimatu“;

G. vzhledem k tomu, že Zelená dohoda pro Evropu je novou strategií růstu, jejímž cílem je přeměnit EU ve spravedlivou a prosperující společnost s moderní konkurenceschopnou ekonomikou, která bude účinně využívat zdroje, bude mít od roku 2050 nulové čisté emise a její hospodářský růst nebude mít vazbu na využívání zdrojů, a přitom bude přispívat k dosažení strategické autonomie EU;

H. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 poukázala na význam investic do sociálně a environmentálně udržitelného hospodářství, zejména investic podporujících špičkový výzkum a vývoj, konkurenceschopný průmysl, prohloubení a posílení jednotného trhu, silné malé a střední podniky, zdravotní péči, silný systém sociálního zabezpečení a sociální blahobyt;

I. vzhledem k tomu, že výdaje, které jsou zapotřebí na podporu evropských ekonomik, vyvolávají otázku, jak budou spláceny vzniklé dluhy; vzhledem k tomu, že je důležité zamezit tomu, aby se podobně jako v předchozích krizích zvyšovaly nerovnosti;

J. vzhledem k tomu, že vytvoření udržitelného hospodářského systému je zásadní pro rozvoj dlouhodobé strategické autonomie Evropské unie a pro zvýšení její odolnosti;

K. vzhledem k tomu, že vliv na emise skleníkových plynů má i obchodní politika;

L. vzhledem k tomu, že 27 % celkových emisí skleníkových plynů EU představují emise z dopravy, které jsou jedinými emisemi, jež dosud rostou; vzhledem k tomu, že k dosažení unijních cílů v oblasti snižování emisí, tedy klimatické neutrality do roku 2050, musí doprava přispívat technologicky neutrálním způsobem, přičemž však je nutné zajistit, aby doprava zůstala dostupná a konkurenceschopná; vzhledem k tomu, že snižování emisí v odvětví dopravy lze urychlit, pokud jde o infrastrukturu i vozový park, a to prostřednictvím rozvoje a posilování součinnosti s ostatními odvětvími, jako jsou digitální technologie nebo energetika;

M. vzhledem k tomu, že daňové výjimky pro odvětví letecké a námořní dopravy mohou rovněž narušit hospodářskou soutěž mezi průmyslovými odvětvími a mohou podporovat neúčinné a znečišťující způsoby dopravy;

N. vzhledem k tomu, že článek 2 statutu ECB stanoví, že pokud je cíl cenové stability dosažen a není zpochybněn, musí být měnová politika ECB prováděna se záměrem přispět k dosahování cílů Unie vymezených v článku 3 Smlouvy o Evropské unii, který uvádí mimo jiné ochranu kvality životního prostředí;

([10]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

O. vzhledem k tomu, že ECB bude při svém strategickém přezkumu měnové politiky posuzovat, zda a jak může v rámci svého mandátu brát ohled na otázky udržitelnosti, a to zvláště na rizika spojená s environmentální udržitelností;

P. vzhledem k tomu, že obecná úniková doložka může být uplatněna s cílem umožnit členským státům, aby prováděly fiskální politiku, která napomůže provádění opatření nutných k adekvátnímu zvládnutí krize, aniž by byla porušena pravidla Paktu stability a růstu; vzhledem k tomu, že obecná úniková doložka stanoví, že její uplatnění nesmí ohrozit fiskální udržitelnosti;

1. vítá investiční plán pro udržitelnou Evropu (SEIP), který má zásadní význam pro úspěch Zelené dohody a pro přechod na udržitelnější, konkurenceschopnější, oběhovější a odolnější ekonomiku v souladu se závazky Unie v oblasti životního prostředí, včetně závazků plynoucí z Pařížské dohody a právních předpisů EU v oblasti klimatu; zdůrazňuje, že tento plán by měl být ústředním prvkem koordinované a inkluzivní reakce Unie na nutnost vybudovat po pandemii COVID-19 odolnější ekonomiku a společnost a měl by podporovat územní, sociální a hospodářskou soudržnost; poukazuje na to, že udržitelnost musí být v souladu s faktory finanční stability;

2. vítá evropský plán na podporu oživení, který předložila Komise a jehož jádrem je Zelená dohoda pro Evropu a strategie digitalizace; souhlasí s jeho základním principem, kterým je to, že veřejné investice musí dodržovat zásadu „významně nepoškozovat“, a zdůrazňuje, že tento princip se vztahuje jak na sociální, tak i environmentální cíle; poukazuje na to, že vnitrostátní plány na podporu oživení a odolnosti by měly přispět k tomu, aby EU dosáhla do roku 2050 klimatické neutrality, jak stanovují právní předpisy EU v oblasti klimatu, včetně průběžných cílů pro rok 2040, čímž bude zajištěno, že členské státy uskuteční přechod na oběhovou a klimaticky neutrální ekonomiku na základě vědeckých poznatků a pevných lhůt pro dosažení klimatických cílů;

3. připomíná, že investice v rámci facility na podporu oživení a odolnosti musí být v souladu se zásadou „neškodit“; zdůrazňuje, že investice související s klimatem by měly být v souladu s taxonomií EU a že vnitrostátní plány na podporu oživení by měly odpovídat vnitrostátním plánům v oblasti energetiky a klimatu;

4. domnívá se, že spravedlivý přechod na klimatickou neutralitu je pro EU velmi důležitým úkolem; vyzývá k tomu, aby byla prováděna vhodná opatření a politiky, které zajistí úspěch této transformace, přičemž by do nich měl být zapojen veřejný i soukromý sektor, regiony, města a členské státy; požaduje, aby se prioritně investovalo do udržené transformace, digitální agendy a evropské suverenity ve strategických sektorech prostřednictvím ucelené průmyslové strategie; je přesvědčen, že k dosažení klimatické neutrality přispěje i digitalizace veřejného a soukromého sektoru;

5. zdůrazňuje, že to, zda Unie dosáhne do roku klimatické neutrality a vytvoří oběhové hospodářství, bude kromě jiných faktorů záviset na tom, jestli bude k dispozici adekvátní financování a jestli se podaří koherentním způsobem začlenit do veřejných a soukromých financí koncepci udržitelnosti; zdůrazňuje, že chceme-li dosáhnout uvedených cílů a přispět k transformaci, nebude postačovat jen financování z veřejných zdrojů; zdůrazňuje, že bude zapotřebí mnohem více udržitelných investic z veřejných i soukromých zdrojů; vyzývá proto Komisi, aby při práci na investičním plánu pro udržitelnou Evropu dbala na to, aby existovaly pobídky pro veřejné a soukromé investice; zdůrazňuje, že i když bude financování velmi ambiciózní, prostředky nebudou neomezené; považuje za velmi důležité, aby investiční plán pro udržitelnou Evropu poskytoval a umožňoval dodatečné investice se skutečnou přidanou hodnotou a nevytlačoval tržní financování; vyzývá Komisi, aby vytvořila pevný rámec pro podávání zpráv a monitorování s cílem zajistit, aby výdaje měly skutečný dopad; trvá na tom, že zásadní význam pro uskutečnění Zelené dohody bude mít vazba mezi výdaji a příjmy, zejména díky vytvoření nových vlastních zdrojů;

6. konstatuje, že přechod na zelenou ekonomiku bude mít dopad na všechna odvětví unijní ekonomiky, a trvá na tom, že kroky učiněné na cestě ke klimatické neutralitě by měly posílit konkurenceschopnost evropského hospodářství a vytvořit v Unii čistý přebytek udržitelných a vysoce kvalitních pracovních míst; zdůrazňuje, že ekologická transformace by měla být inkluzivní a měla by být v souladu se zásadami hospodářské, sociální a environmentální udržitelnosti; domnívá se, že investiční plán pro udržitelnou Evropu by neměl nikoho opomíjet a měl by tam, kde je to nutné, usilovat o snižování rozdílů mezi členskými státy a regiony v plnění cílů klimatické neutrality; připomíná, že při přechodu na udržitelnou energetiku má obrovský význam zachování a vytváření pracovních míst stejně jako další vzdělávání a rekvalifikace;

7. zdůrazňuje také, že pokud má být Zelená dohoda pro Evropu úspěšná, musí evropské podniky nabízející udržitelné výrobky a služby vidět její výhody;

Pátek, 13. listopadu 2020

8. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily adekvátní financování investičního plánu pro udržitelnou Evropu, díky němuž by se budoucí programy, jako je například strategie „renovační vlna“, dostatečně projevily v každé z budov na území Unie, byly přijatelné pro všechny občany EU a těšily se jejich podpoře;

9. táže se, zda investiční plán pro udržitelnou Evropu ve své stávající podobě umožní mobilizovat do roku 2030 jeden bilion EUR, vezmeme-li v úvahu negativní hospodářský výhled v důsledku koronavirové krize; žádá Komisi, aby zajistila plnou transparentnost finančních záležitostí, jako je optimistický pákový efekt, potenciální dvojí započítání určitých investic nebo nejasnosti ohledně extrapolace některých částek; není si jist ani tím, jak by měl nový VFR v podobě revidovaných návrhů Komise umožnit splnění cílů tohoto plánu; je znepokojen tím, že v důsledku předsunutého financování unijních programů se může na konci příštího VFR zvětšit problém nedostatku ekologických investic; vyzývá Komisi a členské státy, aby předložily plány, v nichž vysvětlí, jak překlenou značnou investiční mezeru prostřednictvím soukromých i veřejných investic, včetně posouzení nového hospodářského výhledu vyplývajícího ze současné krize a očekávaného zvýšení cílů v oblasti klimatu, energetiky a životního prostředí do roku 2030; zdůrazňuje, že investiční plán pro udržitelnou Evropu je dlouhodobým cílem EU, takže nesmí dojít k tomu, že by byl v budoucnosti oslaben nižšími víceletými finančními rámci, v nichž by byla velká část prostředků vyčleněna na splácení půjček;

10. konstatuje, že Komise ve svém sdělení o investičním plánu pro udržitelnou Evropu ze dne 14. ledna 2020 odhaduje, že k dosažení současných klimatických cílů do roku 2030 budou zapotřebí investice nejméně ve výši 663 miliard EUR ročně; vyzývá Komisi, aby zajistila, že se tato nová čísla promítnou do revidované struktury investičního plánu pro udržitelnou Evropu;

11. vyzývá Komisi, aby zveřejnila expozici všech fondů EU v rámci VFR a příští generace na různé cíle a kategorie taxonomie EU;

12. přeje si zajistit, aby prostředky z investičního plánu pro udržitelnou Evropu na úrovni Unie, členských států a regionů byly vynakládány na politiky a programy, které mohou nejlépe přispět k boji proti změně klimatu, a na další ekologické cíle, jako je transformace unijních podniků, zejména malých a středních, v konkurenceschopnější Unii či vytváření pracovních příležitostí, a zároveň reagovat na různé národní, regionální a místní potřeby; očekává, že Komise před zahájením příštího VFR zveřejní rámec pro sledování výdajů na klima, biologickou rozmanitost a dalších udržitelných výdajů, případně s využitím kritérií stanovených v nařízení o taxonomii; požaduje, aby tento rámec zahrnoval mimo jiné metodiku pro monitorování spolu s odpovídajícími opravnými opatřeními a s mechanismem pro ověřování a sledování udržitelnosti, díky němuž bude možné určit škodlivé vlivy v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ a se závazky přijatými v rámci Pařížské dohody;

13. poukazuje na to, že úspěch investičního plánu pro udržitelnou Evropu závisí na tom, zda bude k dispozici adekvátní objem veřejného a soukromého financování a zda budou unijní politiky vzájemně koherentní; zdůrazňuje proto, že potřebujeme harmonizované ukazatele udržitelnosti a metodiku pro měření dopadu; trvá na tom, že ve světle investičního plánu pro udržitelnou Evropu by mělo být provedeno posouzení dopadu jiných legislativních textů, ať už jsou předmětem legislativního procesu nebo již byly přijaty, s cílem určit, zda jsou platné předpisy EU v souladu s unijními cíli v oblasti životního prostředí;

14. zdůrazňuje, že jedním z cílů investičního plánu pro udržitelnou Evropu by měl být přechod od neudržitelných hospodářských činností k činnostem udržitelným;

15. je přesvědčen, že veřejné i soukromé finance by měly brát ohled na nařízení o taxonomii a řídit se zásadou „významně nepoškozovat“, aby unijní politiky a financování, včetně unijního rozpočtu, programů financovaných prostřednictvím nástroje Next Generation EU, evropského semestru a EIB, nepřispívaly k projektům a činnostem, které by významným způsobem bránily plnění sociálních nebo environmentálních cílů, snižovaly hospodářskou konkurenceschopnost či způsobovaly zánik pracovních míst; zdůrazňuje, že veřejné rozpočty a veřejné banky nebudou schopny překlenout investiční mezery samy; připomíná, že deset největších evropských bank stále investuje více než 100 miliard EUR ročně do fosilních paliv; připomíná, že podle nařízení o taxonomii musí Komise do konce roku 2020 přijmout akt v přenesené pravomoci, který bude obsahovat technická screeningová kritéria pro činnosti, které významným způsobem přispívají ke zmírnění změny klimatu nebo k adaptaci na ni;

16. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby nový VFR nepodporoval činnosti, které by vedly k zakonzervování aktiv škodlivých pro cíle Unie v oblasti klimatu a životního prostředí, a to s ohledem na životnost těchto aktiv, ani do takovýchto činností neinvestoval;

17. vyzývá Komisi, aby posoudila možnosti rozšíření využití taxonomie EU ke sledování výdajů na klima a životní prostředí ve veškerém veřejném financování EU včetně nového VFR, programu InvestEU, nástroje Next Generation EU, nástroje na podporu solventnosti, facility na podporu oživení a odolnosti a finančních prostředků Evropské investiční banky (EIB);

18. požaduje, aby byla zásada „významně nepoškozovat" našla uplatnění v příslušných nařízeních o financování, zejména ve formě ověřování udržitelnost z hlediska klimatu, životního prostředí a sociálních věcí; připomíná, že přísná investiční pravidla by neměla zaváděna bez předchozí konzultace s místními a regionálními orgány veřejné správy, průmyslem a malými a středními podniky;

19. vyzývá Komisi, aby vyhodnotila a určila, které činnosti výrazně poškozují udržitelnost životního prostředí, v souladu s čl. 26 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2020/852 a s doporučeními Evropské centrální banky a sítě centrálních bank a regulačních orgánů pro ekologizaci finančního systému (NFGS);

20. vyzývá k postupnému ukončení veřejných a soukromých investic do vysoce znečišťujících či jinak škodlivých hospodářských činností, pro něž existují ekonomicky schůdné alternativy, přičemž je třeba plně respektovat právo členských států rozhodovat o svém energetickém mixu, a to s cílem vytvořit systém obnovitelné energie a energetickou soustavu, jež budou v souladu s Pařížskou dohodou; zdůrazňuje, že jsou naléhavě nutné masivní investice do rozvoje technologií a zvyšování energetické účinnosti s cílem rychle najít tyto alternativy; trvá na tom, že činnosti financované z investičního plánu pro udržitelnou Evropu nesmí přispívat ke zvyšování sociálních nerovností a k prohlubování ekonomických a sociálních rozdílů mezi východními a západními členskými státy; v této souvislosti připomíná, že v letech 2014 až 2016 dotovalo jedenáct států a Evropská unie fosilní paliva částkou 112 miliard EUR ročně; vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly strategie postupného ukončení všech dotací poškozujících životní prostředí s cílem zvýšit jednotnost a důvěryhodnost EU, pokud jde o ochranu biologické rozmanitosti a přírodních ekosystémů, a podpořit přechod na čisté energetické systémy a klimaticky neutrální oběhovou ekonomiku;

21. soudí, že při přechodu na klimatickou neutralitu je třeba zaručit rovné podmínky pro unijní podniky a zachovat jejich konkurenceschopnost, zejména pokud by čelily nekalé konkurenci podniků ze třetích zemí; je přesvědčen, že v zájmu dosažení svých cílů by investiční plán pro udržitelnou Evropu měl rovněž přispívat k udržitelné evropské produkci a snižovat globální emise prostřednictvím obchodní politiky; požaduje, aby obchodní dohody negarantovaly ochranu investorů na úkor environmentálních, sociálních a zdravotních norem; poukazuje na to, že je důležité, aby obchodní dohody, které EU uzavírá se třetími zeměmi, obsahovaly vymahatelné normy v oblasti klimatu a životního prostředí, mimo jiné v zájmu zajištění rovných podmínek pro evropské podniky; požaduje, aby se přeshraničních projektů, které přispívají k cílům Pařížské dohody, mohly účastnit i třetí země;

22. zdůrazňuje, že Erasmus+, Evropský sbor solidarity a Kreativní Evropa – hlavní programy EU v oblasti vzdělávání, dobrovolnické činnosti a kultury – jsou zásadními nástroji, pokud jde o globální reakci na změnu klimatu, a hrají klíčovou úlohu při rozvíjení dovedností potřebných k ekologické transformaci, zvyšování povědomí o otázkách životního prostředí a změny klimatu, zejména mezi mladými lidmi, kteří vykonávají dobrovolnickou činnost na ochranu životního prostředí, a rozvoji tvůrčích, inkluzivních a přístupných řešení umožňujících čelit environmentálním výzvám; zdůrazňuje, že tyto programy přispívají k dosažení unijních cílů udržitelného rozvoje; v této souvislosti zdůrazňuje význam stáží v zemědělství, které jsou podporovány z programu Erasmus+;

Rozpočet EU: cílení, aktivace a podpora finančních zdrojů

23. zdůrazňuje, že při provádění investičního plánu pro udržitelnou Evropu má ústřední úlohu unijní rozpočet; připomíná svůj dlouhodobý postoj, že nové iniciativy by měly být vždy předmětem hodnocení a ověřování udržitelnosti, měly by být financovány z dodatečných prostředků a neměly by negativně ovlivňovat jiné politiky; poukazuje na význam tradičních politik EU, jako je soudržnost a zemědělství, spolu s dalšími důležitými oblastmi, jako je výzkum, inovace nebo zmírňování změny a klimatu a adaptace na ni; vyzývá Komisi a členské státy, aby dostály svým politickým závazkům a daly Unii víceletý finanční rámec, který bude orientován na budoucnost a bude schopen splnit očekávání občanů;

24. poukazuje na význam udržitelných soukromých investic a jejich úlohu při dosahování cílů investičního plánu pro udržitelnou Evropu a vyjadřuje přesvědčení, že je třeba usnadňovat soukromé financování; dále zdůrazňuje, že by měla být rovněž posílena technická podpora v podobě inkubátorů na místní a celostátní úrovni a „projektových jeslí" spojujících investory a realizátory projektů;

25. vítá, že Evropská rada vyjádřila souhlas s nástrojem Evropské unie na podporu oživení jako nouzovým nástrojem na podporu investic a reforem; lituje však toho, že tento návrh výrazně snižuje částky, o něž mělo být navýšeno několik unijních programů, a u některých programů toto navýšení zcela ruší; je přesvědčen, že navržené škrty u programů, které mají podpořit transformaci regionů závislých na uhelném průmyslu, odporují Zelené dohodě pro Evropu a v konečném důsledku budou mít vliv i na financování investičního plánu pro udržitelnou Evropu;

26. zdůrazňuje, že má-li EU splnit své povinnosti vyplývající z Pařížské dohody, musí svůj příspěvek k cílům v oblasti klimatu podpořit tím, že stanoví dostatečně ambiciózní podíl výdajů souvisejících s klimatem a biologickou rozmanitostí v unijním rozpočtu; usiluje tudíž o to, aby byl co nejdříve stanoven právně závazný cíl vynakládat 30 % prostředků na klimatický mainstreaming a 10 % na biologickou rozmanitost; zdůrazňuje, že tento klimatický výdajový cíl by se měl vztahovat na VFR jako celek; poukazuje na to, že klimatický cíl ve výši 37 % by se měl rovněž vztahovat na výdaje programu Next Generation; žádá Komisi, aby vytvořila ucelený a transparentní rámec pro sledování a monitorování výdajů souvisejících s klimatem v rozpočtu EU; poukazuje na to, že pokud má unijní rozpočet v budoucnosti dosáhnout větší míry klimatického financování, budou hrát zásadní úlohu nové vlastní zdroje;

27. vítá návrh na navýšení prostředků Fondu pro spravedlivou transformaci s dodatečnými prostředky z programu Next Generation EU, avšak lituje, že Rada navrhuje tyto částky snížit, a zdůrazňuje, že pokud mají pracovníci, kteří budou transformace přímo či nepřímo postiženi, obdržet adekvátní podporu, bude zapotřebí další podpora; opakuje, že zdroje z Fondu pro spravedlivou transformaci mohou doplňovat ty zdroje, které jsou k dispozici z politiky soudržnosti, a poukazuje na to, že nový návrh by neměl být na úkor politiky soudržnosti prostřednictvím povinných transferů z přídělů pro členské státy a neměl by způsobovat deformace hospodářské soutěže;

28. je přesvědčen, že princip spravedlivé transformace by se měl prostřednictvím Zelené dohody promítnout do všech politik a že Fond pro spravedlivou transformaci by se měl zaměřovat na regiony, které jsou nejvíce závislé na fosilních palivech; zdůrazňuje, že financované projekty musí být z environmentálního, sociálního a ekonomického hlediska udržitelné a dlouhodobě životaschopné; požaduje proto komplexní unijní strategii rozvoje a modernizace regionů, které z Fondu pro spravedlivou transformaci získávají podporu;

29. zdůrazňuje, že do vypracovávání plánů spravedlivé transformace by se měly zapojit všechny relevantní zúčastněné strany; je přesvědčen, že plány spravedlivé transformace by měly přihlížet k tomu, že jednotlivé členské státy a regiony mají různé startovní pozice, pokud jde o přechod na neutralitu; podotýká, že kritéria způsobilosti pro financování by měla být jasnější; je přesvědčen, že programy financované z Fondu pro spravedlivou transformaci by měly být rovněž posuzovány pomocí metod pro sledování klimatu, účetnictví přírodního kapitálu a životní cyklus;

30. vítá dva dodatečné pilíře mechanismu spravedlivé transformace, zejména speciální systém v rámci programu InvestEU a úvěrový systém pro veřejný sektor, které společně s Fondem pro spravedlivou transformaci vytvoří nové ekonomické příležitosti a přispějí ke zmírnění sociálních a ekonomických důsledků, s nimiž je spojen přechod na klimatickou neutralitu a realizace oběhového hospodářství v EU v regionech a městech s největší mírou zranitelnosti a uhlíkové náročnosti, a rovněž pomůže řešit problémy spojené s dostupností energie, na něž v tomto transformačním procesu narážejí občané; domnívá se, že má-li být tyto pilíře úspěšné, je nezbytné zaručit členským státům, regionům a městům dostatečnou technickou pomoc;

31. zdůrazňuje, že transformace nebude moci proběhnout sociálně spravedlivým způsobem, pokud k ní výrazně nepřispějí městské aglomerace; domnívá se proto, že je třeba zajistit, aby prostředky z druhého a třetího pilíře mechanismu pro spravedlivou transformaci mohla snadno čerpat i velká města, a mohl tak vzniknout rozsáhlý finanční mechanismus na podporu činnosti městských aglomerací v oblasti klimatu a sociálních věcí; poukazuje na to, že by mělo být možné přímo čerpat i finanční prostředky na programy v oblasti bydlení, projekty renovace a izolace budov, projekty veřejné dopravy, rozvoj městské zeleně, zavedení nástrojů oběhového hospodářství či projekty udržitelného hospodaření s vodou;

32. vítá úlohu, kterou při provádění a fungování investičního plánu pro udržitelnou Evropu hraje program InvestEU, a soudí, že tento program by měl hrát klíčovou úlohu v zeleném, spravedlivém a odolném oživení; lituje, že navržené financování programu InvestEU, ať už pochází z VFR či Next Generation EU, bylo oproti poslednímu návrhu Komise výrazně sníženo; vítá návrh na vytvoření facility pro strategické investice v rámci programu InvestEU, zvláště přidání páté oblasti (oblasti strategických evropských investic), za účelem podpory udržitelných investic do klíčových technologií a hodnotových řetězců; zdůrazňuje, že projekty financované z programu InvestEU by měly být v souladu se závazky EU v oblasti klimatu a životního prostředí do roku 2030;

33. poukazuje na to, že revidovaný návrh Komise již vychází z předběžné dohody o InvestEU, kterou Parlament a Rada uzavřely v květnu 2019; připomíná, že tato dohoda nejen přisuzuje privilegované postavení skupině EIB, ale přiznává také významnou úlohu ostatním implementačním partnerům, jako jsou národní podpůrné banky nebo jiné mezinárodní finanční instituce; dále připomíná, že InvestEU je nástrojem na straně poptávky, a proto by nemělo dojít k přílišné odvětvové nebo zeměpisné koncentraci; zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit dostupnost odpovídající technická pomoc přímo v daném místě, aby projekty byly financovány tam, kde jsou nejvíce zapotřebí, a způsobem zaručujícím skutečnou adicionalitu; v této souvislosti poukazuje na velmi důležitý příspěvek poradenského centra, které potřebuje adekvátní finanční zajištění;

34. znovu opakuje, že jako globální lídr v boji proti změně klimatu se Unie musí snažit přimět ostatní mezinárodní partnery, aby se řídili podobným přístupem; je přesvědčen, že zdroje poskytované z rozpočtu EU třetím zemím by neměly být používány způsobem, který by odporoval cílům Zelené dohody, a měly by naopak přispívat k jejich dosažení, přičemž je nutné brát ohled na různou úroveň rozvoje jednotlivých zemí a na jejich rozdílné investiční potřeby; domnívá se, že pandemie ukázala, že opatření na ochranu životního prostředí a biologické rozmanitosti mimo Unii jsou nerozdílně spjata s problematikou zdraví v rámci Unie; vezmeme-li v potaz dopady pandemie, budou takováto opatření nákladově efektivní;

35. konstatuje, že k udržitelnému přechodu na čisté emise skleníkových plynů do roku 2020 by měl výrazně přispívat inovační fond i modernizační fond, a vítá zejména skutečnost, že modernizační fond je určen k tomu, aby podporoval investice do zlepšování energetické účinnosti v deseti nízkopříjmových členských státech, a je tedy důležitým nástrojem k zajištění spravedlivé transformace; poukazuje nicméně na to, že fond je třeba podrobit přísnější kontrole, protože podporu z modernizačního fondu by neměly dostávat investice do činností, které významným způsobem brání dosažení sociálních a environmentálních cílů;

36. považuje za nezbytné zabránit tomu, aby se činnosti financované z rozpočtu Unie vzájemně překrývaly, a domnívá se, že fungování těchto fondů mimo rozpočet Unie by mohlo být na úkor rozpočtového dohledu; vyzývá Komisi, aby rozpočtový orgán průběžně informovala o provádění fondů;

37. vítá, že Komise hodlá v rámci revize systému obchodování s emisemi (ETS) provést také přezkum modernizačního fondu i inovačního fondu; opakuje svůj dlouhodobý požadavek, aby byla významná část příjmů systému obchodování s emisemi klasifikována jako vlastní zdroje;

38. zdůrazňuje, že při plnění cílů investičního plánu pro udržitelnou Evropu bude klíčovou úlohu hrát společná zemědělská politika (SZP) a společná rybářská politika (SRP); konstatuje, že i v rámci procesu, jímž zemědělské a rybářské odvětví EU usiluje o udržitelnější řízení přírodních zdrojů a zachování biologické rozmanitosti, by měla SZP nadále plnit své cíle, kterými je podpora dodávek kvalitních potravin, zajištění dostatku potravin pro Evropany, přispívání k stabilním a přijatelným příjmů pro zemědělce a rybáře a pomoc při udržitelném rozvoji venkovských oblastí; poukazuje na to, že jak zdůrazňuje zpráva Evropského účetního dvora ze dne 7. listopadu 2018, je třeba zajistit, aby SZP přispívala k unijním cílům v oblasti klimatu a udržitelnosti,

39. poukazuje na to, že je důležité usnadnit přístup k veřejným a soukromým finančním prostředkům na podporu rozsáhlejších ekologických investic, vypracování nástrojů na zajištění digitalizace a přístupu k nim a dále na podporu modernizace a inovací, které by zemědělskému sektoru a venkovským oblastem umožnily vypořádat se s výzvami a využít možnosti realizace cílů a záměrů Zelené dohody pro Evropu;

Pátek, 13. listopadu 2020

40. zdůrazňuje, že při podpoře přechodu na klimatickou neutralitu bude hrát klíčovou úlohu politika soudržnosti jako hlavní investiční politika EU; upozorňuje však na to, že po pandemii COVID-19 bude politika soudržnosti jedním z rozhodujících nástrojů udržitelného hospodářského oživení, avšak neměla by se odklonit od svého hlavního poslání podle Smluv, kterým je přispívat k sociální, hospodářské a územní soudržnosti; trvá na tom, že tato politika soudržnosti by měla být posílena, aby mohla plnit své hlavní cíle a přispět k úspěchu Zelené dohody pro Evropu;

41. podporuje inovativní přístup Komise, který se zrcadlí v jejím prohlášení, že rozpočet EU bude přispívat k dosahování cílů v oblasti klimatu a životního prostředí také prostřednictvím své příjmové strany; připomíná, že k zavádění nových vlastních zdrojů, které budou vytvářet přidanou hodnotu a podstatným způsobem podpoří Zelenou dohodu pro Evropu, zaujímá Parlament kladné stanovisko;

42. znovu potvrzuje svůj předchozí postoj, pokud jde o potenciální kandidáty na nové vlastní příjmy, uvedené v předběžné zprávě o VFR, přičemž tyto nové vlastní příjmy by měly odpovídat nejdůležitějším cílům EU včetně boje proti změně klimatu a ochrany životního prostředí; žádá proto, aby byly – bez vzniku dodatečné zátěže pro občany – zavedeny nové vlastní zdroje, které by například zahrnovaly zdroje, pro něž Komise předložila v roce 2018 výpočty, a to na základě těchto prvků:

i) výnosy z aukcí ETS, které by přinesly 3–10 miliard EUR ročně,

ii) příspěvek z nerecyklovaného odpadu z plastových obalů, který by přinesl 3–10 miliard EUR ročně,

iii) budoucí vyrovnávací uhlíkový mechanismus na hranicích, který by přinesl 5–14 miliard EUR ročně,

iv) společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob, který by přinesl více než 12 miliard EUR ročně,

v) zdanění velkých digitálních společností, které by přineslo 750 milionů až 1,3 miliard EUR ročně,

vi) daň z finančních transakcí, která by na základě původního návrhu Komise z roku 2012 a s přihlédnutím k brexitu a hospodářskému růstu mohla přinést až 57 miliard EUR ročně, v závislosti na působnosti této daně;

v této souvislosti opakuje svou výzvu členským státům, aby se zapojily do rámce posílené spolupráce ve věci daně z finančních transakcí; vyzývá Komisi, aby co nejdříve poskytla podrobné údaje o vlastních zdrojích, které představila ve svém sdělení ze dne 27. května 2020 o plánu na podporu oživení, včetně poplatku z provozu velkých podniků a případného rozšíření ETS na odvětví námořní a letecké dopravy;

43. trvá na tom, že soubor nových vlastních zdrojů by měl být začleněn do rozpočtu už od roku 2021 a současně by měl být stanoven právně závazný harmonogram pro předložení návrhu na nové vlastní zdroje a jejich zavedení v průběhu příštího VFR; požaduje, aby výnosy z nových vlastních zdrojů postačovaly alespoň k financování splátek půjček v rámci nástroje na podporu oživení; očekává, že veškeré další příjmy by měly být začleněny do unijního rozpočtu a použity mimo jiné k financování Zelené dohody, aniž by byla porušena zásada univerzality;

44. zdůrazňuje, že pro vytvoření spolehlivého souboru nových, skutečně vlastních zdrojů budou nezbytné oba typy příjmů, jak příjmy z životního prostředí, tak příjmy z jiných zdrojů než z životního prostředí, neboť příjmy ze životního prostředí se pravděpodobně budou časem snižovat, jak bude EU postupovat směrem ke klimatické neutralitě;

Finanční instituce a provádění Zelené dohody

45. vítá rozhodnutí EIB změnit svou úvěrovou politiku, provádět klimatickou strategii a věnovat od roku 2025 polovinu svých operací na opatření v oblasti klimatu a environmentální udržitelnosti s cílem splnit závazky, které EU přijala v rámci Pařížské dohody; vyzývá EIB, aby přezkoumala také svou úvěrovou politiku v oblasti dopravy a zavázala se k udržitelnému přechodu na klimatickou neutralitu a oběhové hospodářství a brala přitom v úvahu různé energetické mixy členských států

a věnovala zvláštní pozornost odvětvím a regionům, které jsou touto transformací nejvíce zasaženy; požaduje, aby byly v průmyslových odvětvích s velkou uhlíkovou náročností, v nichž EIB působí, zavedeny nové politiky, které se budou soustředit na prosazování oběhového hospodářství a jejichž cílem bude uvést všechny půjčky v těchto odvětvích do souladu s cílem dosáhnout nejpozději do roku 2050 klimatické neutrality; oceňuje závazek EIB ukončit financování projektů energie z fosilních paliv do roku 2021; požaduje přijetí a zveřejnění ověřitelných transformačních plánů vedoucích k dosažení klimatických cílů; 1

46. zdůrazňuje, že reakce EIB na pandemii COVID-19 by měla být v souladu s cíli investičního plánu pro udržitelnou Evropu; konstatuje však, že ne všechny financované projekty přispívají k dosažení klimatických cílů Unie, což by však podle jeho názoru jejich financování nemělo bránit; zastává názor, že portfolio EIB musí být sladěno s unijními cíli v oblasti udržitelnosti a se zásadou „významně nepoškozovat"; vyzývá EIB, aby vypracovala konkrétní plán dosažení dílčího cíle 50 % do roku 2025 a aby každoročně zveřejňovala podíl aktiv, která financují činnosti, jež jsou podle unijní taxonomie klasifikovány jako environmentálně udržitelné; připomíná, že EIB byla schopna zareagovat na pandemii COVID-19 v řádu týdnů a její reakce by měla vygenerovat investice ve výši 240 miliard EUR;

47. domnívá se, že pokud má EIB úspěšně přispět k financování Zelené dohody, je nezbytný participační přístup „zdola nahoru", a dále soudí, že EIB by měla podporovat dialogy o specifických otázkách mezi veřejným a soukromým sektorem a lépe koordinovat s různými zúčastněnými stranami, jako jsou místní a regionální orgány a zástupci občanské společnosti; dále poukazuje na nezávislost EIB a na důležitost demokratické kontroly investic;

48. připomíná, že EIB je největším světovým emitentem zeleným obligací a že za zhruba 11 let získala více než 23 miliard EUR; konstatuje, že velkou výzvou bylo stanovit společné normy, aby se zabránilo tzv. „lakování na zeleno" („green-washing"); vítá nové dluhopisy EIB pro zvýšení povědomí o udržitelnosti, jejichž vydávání bylo zahájeno v roce 2018 s cílem podpořit investice spojené s cíli udržitelného rozvoje OSN; zdůrazňuje, že pro tyto nové dluhopisy by měly být stanoveny společné normy, aby projekty byly transparentní, ověřitelné a měřitelné; vyzývá EIB, aby v této činnosti pokračovala a aby vydávání zelených dluhopisů a dluhopisů pro zvýšení povědomí o udržitelnosti rozšířila, neboť tyto aktivity napomohou provádění investičního plánu pro udržitelnou Evropu a přispějí k rozvoji trhu se sociálními dluhopisy a dluhopisy pro povědomí o udržitelnosti, přičemž by měly vycházet z činnosti v rámci akčního plánu EU pro financování udržitelného rozvoje a unijní taxonomie;

49. vybízí EIB, aby hrála aktivní roli v podpoře projektů, které přispívají ke spravedlivému přechodu, jako je výzkum, inovace a digitalizace, přístup malých a středních podniků k financování a sociální investice a dovednosti;

50. konstatuje, že prezident EIB Werner Hoyer uvedl, že pokud má být EIB schopna provádět ambiciózní projekty, které podpoří přechod k udržitelné ekonomice, je třeba navýšit její základní kapitál;

51. je si vědom toho, že při financování udržitelných projektů hrají důležitou úlohu národní podpůrné banky a instituce a mezinárodní finanční instituce, mezi nimi i Evropská banky pro obnovu a rozvoj a Světová banka, čímž přispívají k dosahování cílů Pařížské dohody; zdůrazňuje, že vzhledem ke svým zkušenostem a schopnostem na vnitrostátní a regionální úrovni mohou národní podpůrné banky a instituce přispět k maximalizaci dopadu veřejných prostředků, mimo jiné jako partneři v rámci programu InvestEU, čímž přispějí k plnění cílů Unie v oblasti klimatu; zdůrazňuje, že financování malých a středních podniků je klíčem k úspěšnému provádění investičního plánu pro udržitelnou Evropu;

52. poukazuje rovněž na to, že národní podpůrné banky a instituce mají bohaté zkušenosti s vypracováváním, řízením a financováním relativně malých projektů; vítá proto jejich zapojení do různých aspektů investičního plánu pro udržitelnou Evropu, neboť jsou nevhodnějšími subjekty ke směrování investic na evropské úrovni do reálné ekonomiky a v lokálním měřítku; zdůrazňuje, že je třeba zajistit místní technickou podporu pro realizátory projektů a inovace, a poukazuje na význam „projektových jeslí", které umožňují projektům dospět do fáze, kdy mohou získat financování; vyzývá k reformám pravidel pro státní podpory, aby vnitrostátní podpůrné banky a instituce mohly poskytovat preferenční úvěry na podporu udržitelnosti;

53. konstatuje, že veřejné a soukromé investice mohou přispět k udržitelnému oživení a odolnosti v případech, kdy je financování směrováno na ekologické investice, jako jsou elektrické sítě, supersítě a inteligentní sítě, železniční sítě, energetická účinnost a projekty oběhového hospodářství;

54. zdůrazňuje, že stále závažnější riziko pro finanční stabilitu představují ekologické a klimatické katastrofy, a proto obezřetnostní regulace a dohled musí tato dlouhodobá rizika lépe začleňovat do svých hodnocení; domnívá se, že ECB by měla ve své činnosti více dbát na boj proti změně klimatu a podporu udržitelnosti, aniž by se přitom odchylovala od svého mandátu a své nezávislosti a aniž by hrozilo, že přestane plnit úlohu strážce finanční a měnové stability; připomíná prohlášení prezidentky ECB, že banka podporuje rozvoj taxonomie jako způsob snadnějšího začleňování environmentálních aspektů do portfolií centrálních bank; poukazuje na to, že Eurosystém nedávno reagoval velmi ambiciózním způsobem na veřejné konzultace Komise o nové verzi strategie pro udržitelné financování a přezkumu směrnice o vykazování nefinančních informací; prohlásil totiž, že hlavním hybatelem změny směřování finančních toků směrem k udržitelným hospodářským činnostem mohou být a měly by být tržní síly; vítá výzvy Evropské centrální banky a sítě centrálních bank a regulačních orgánů pro ekologizaci finančního systému, aby finanční regulační orgány lépe posuzovaly finanční rizika související s udržitelností;

55. vybízí ECB, aby svou strategii měnové politiky dále rozvíjela v souladu se svým úkolem udržovat cenovou stabilitu, který jí ukládá SFEU; konstatuje, že v rámci přezkumu strategie měnové politiky bude ECB posuzovat – v souladu s Pařížskou dohodou – zda a jak může ve svém kolaterálovém rámci a při výročních zátěžových testech přihlížet k otázkám udržitelnosti a zejména k rizikům týkajícím se environmentální udržitelnosti, aniž by se odchýlila od svého mandátu, a současně zachovala oddělení svých úkolů v oblasti měnové politiky na jedné straně a obezřetnostního dohledu na straně druhé; vybízí dále ECB, aby sdělila, do jaké míry je její měnová politika v souladu s Pařížskou dohodou, a aby vypracovala plán budoucího slaďování, přičemž pro tyto činnosti řádně použije unijní taxonomii; vyzývá ECB, aby zvažovala další způsoby, jak podpořit EIB za účelem zvýšení její finanční kapacity, aniž by docházelo k tržním deformacím;

56. navrhuje, aby ve světle klimatických závazků EIB o uvažovala o tom, že by v kontextu programu nákupu cenných papírů podnikového sektoru obnovila rovnováhu svého portfolia, které obsahuje příliš mnoho uhlíkově náročných obligací;

57. vyzývá evropské orgány dohledu, aby spolu s příslušnými vnitrostátními orgány každoročně vypracovávaly u finančních institucí, které podléhají jejich dohledu, zátěžové klimatické testy, o nichž se v současné době jedná v síti pro ekologizaci finančního systému, a to s cílem zjistit, v kterých částech portfolia příslušných finančních institucí EU se nacházejí rizika spojená s klimatem a jaký mají rozsah;

58. je přesvědčen, že pro dosažení udržitelné městské mobility má zásadní význam veřejná doprava; zdůrazňuje, že je zapotřebí zvýšit podporu sítí a vozového parku veřejné dopravy na místní a regionální úrovni jako účinného nástroje pro přechod směrem k mobilitě s nízkými emisemi a zároveň prosazovat přechod k jiným druhům dopravy, zejména v centrech měst, a rozvíjet konektivitu ve venkovských oblastech s cílem podpořit územní soudržnost; domnívá se, že pro urychlení transformace městské mobility je klíčové důraznější pojetí financování městské dopravy s využitím plánů udržitelné městské mobility; vyzývá Komisi, aby spolupracovala s členskými státy na přípravě plánů a opatření udržitelné městské mobility, včetně podpory účinných systémů veřejné dopravy a řešení pro aktivní mobilitu, jako je chůze a jízda na kole, a podporu dostupnosti a multimodality různých druhů dopravy;

Mobilizace soukromých investic pro udržitelné oživení

59. podporuje obnovenou strategii udržitelného financování; poukazuje na to, že je zapotřebí dynamicky se vyvíjející ekoznačka EU pro finanční produkty, standard EU pro zelené dluhopisy a spolehlivější, srovnatelnější a přístupnější údaje o udržitelnosti získaná harmonizací ukazatelů udržitelnosti; připomíná, že ekologické financování bude mít velký význam pro mezinárodní úlohu eura v příštím desetiletí; poukazuje na to, že pro malé a střední podniky jsou velmi důležité zjednodušené standardy účetního výkaznictví, které jim plně umožní podílet na kapitálových trzích;

60. trvá na tom, že k tomu, aby systém udržitelného financování EU fungoval v praxi, jsou nezbytné spolehlivější, porovnatelnější a přístupnější údaje o udržitelnosti; vítá myšlenku fóra na vysoké úrovni pro zřízení evropského jednotného přístupového místa, které by shromažďovalo informace o podnicích v EU prostřednictvím propojení stávajících

vnitrostátních a unijních rejstříků a databází údajů o společnostech s cílem pomáhat podnikům, zejména v menších členských státech, přilákat investory; zdůrazňuje, že podniky by měly mít možnost kontrolovat v evropském jednotném přístupovém místě dostupnost svých údajů; vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrh jednotného evropského přístupového místa pro finanční a nefinanční informace týkající se kótovaných a nekótovaných společností EU a aby v relevantních případech dodržovala zásadu proporcionality; vyzývá Komisi, aby zjednodušila požadavky na transparentnost vyplývající ze směrnice o vykazování nefinančních informací a uvedla je do souladu s nařízeními o taxonomii a o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností; požaduje, aby metody shromažďování a zveřejňování údajů byly transparentní; vyzývá Komisi, aby zavedla účinné monitorování a vykazování údajů o provádění investičního plánu pro udržitelnou Evropu a zpřístupnila je veřejnosti s cílem zaručit plnou transparentnost výdajů EU na ekologickou transformaci; konstatuje, že významný podíl obligací, které bude EU vydávat v rámci plánu na podporu oživení, bude podle návrhu Komise založen na standardu EU pro zelené dluhopisy;

61. oceňuje pokrok dosažený na základě iniciativ obsažených v akčním plánu pro udržitelné financování na rok 2018; vyzývá k přijetí aktů v přenesené pravomoci, s nimiž počítá nařízení o taxonomii, s ohledem na širokou škálu kritérií a ukazatelů udržitelnosti; vyzývá zvláště k urychlenému provedení zásady „významně nepoškozovat“, jak je uvedena v nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování a v nařízení o taxonomii; zdůrazňuje, že je důležité mít stejně ambiciózní požadavky na zveřejňování informací pro všechny finanční produkty;

62. domnívá se, že budoucí obnovená strategie EU pro udržitelné financování je významnou příležitostí k urychlení přechodu k udržitelnějším retailovým investicím; vyzývá Komisi, aby předložila návrhy opatření, která jsou nutná k vytvoření pobídek pro udržitelné retailové investice;

63. bere na vědomí čl. 26 odst. 2 nařízení o taxonomii, který ukládá Komisi, aby do 31. prosince 2021 vydala zprávu, v níž uvede podrobné informace o ustanoveních, která budou nutná k rozšíření působnosti tohoto nařízení i na jiné činnosti, než jsou jen environmentálně udržitelné hospodářské aktivity, tedy i na jiné cíle udržitelnosti, například v sociální oblasti;

64. podporuje výzvu skupiny odborníků na vysoké úrovni pro udržitelné finance k přijetí nových opatření, která podpoří uvažování v dlouhodobém horizontu ve prospěch lidí a planety; vyzývá Komisi, aby analyzovala, jak lze dlouhodobou perspektivu lépe začlenit do systému a pravidel pro řízení podniků, a předložila příslušné návrhy; vítá, že probíhá práce na nové iniciativě týkající se udržitelného řízení podniků;

65. žádá Komisi, aby uvažovala o revizi směrnice o uvádění nefinanční informací, která by se mohla vztahovat i na informace o dopadech podnikových činností na udržitelnost v oblasti životního prostředí, sociálních a správy;

66. trvá na tom, že při mobilizaci financí pro Zelenou dohodu je třeba, aby se veřejné a soukromé investice, kdekoli je to možné, vzájemně doplňovaly; zdůrazňuje, že investice soukromého sektoru by neměly být vytěsňovány, aby bylo možné financování investičního plánu pro udržitelnou Evropu maximalizovat;

67. připomíná, že investice do udržitelných hospodářských činností a jejich úvěrování mohou vést k „uvízlým aktivům“ nebo utopeným investicím s blokačním účinkem; zdůrazňuje, že toto riziko je třeba dostatečným způsobem zahrnout do úvěrového hodnocení a obezřetnostních rámců, včetně basilejského rámce; vyzývá proto Komisi, aby zkoumala, jakým způsobem by bylo možné zlepšit způsob zohlednění rizik udržitelnosti a obezřetnostního zacházení s dlouhodobými investicemi a úvěry, mimo jiné zahrnutím do unijních pravidel pro bankovnictví, což dále zvýší stabilitu finančního systému, a rovněž Komisi vyzývá, aby dále usilovala o zvyšování spolehlivosti, srovnatelnosti a transparentnosti faktorů udržitelnosti v úvěrovém ratingu; je přesvědčen, že posledně jmenovaný problém by mohl být vyřešen při nadcházejícím přezkumu nařízení o ratingových agenturách, nařízení/směrnice o kapitálových požadavcích a rámce Solventnost;

68. připomíná, že udržitelné investice nemusí být nutně spojeny s nižším rizikovým profilem než jiné druhy investic;

69. je přesvědčen, že přístup k veřejnému a soukromému financování v rámci investičního plánu pro udržitelnou Evropu je třeba usnadnit malým a středním podnikům; poukazuje na to, že je zapotřebí více usilovat o to, aby malé a střední podniky měly informace o nových možnostech financování v rámci investičního plánu pro udržitelnou Evropu;

Podpora udržitelných veřejných investic v době krize

70. vyzývá k vytvoření nástrojů pro udržitelné investice v zájmu dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu, nicméně zdůrazňuje, že ať už bude zvolen kterýkoli model financování, zvýšená míra veřejných investic by měla přispívat k udržitelnosti veřejných financí v EU; domnívá se, že pokud by měl proběhnout přezkum unijního rámce pro správu ekonomických záležitostí, bude třeba přihlédnout k doporučením nezávislé Evropské fiskální rady a bylo by vhodné podnítit členské státy, aby své ekonomiky a veřejné výdaje uvedly do souladu s cíli Zelené dohody pro Evropu; oceňuje, že Komise přislíbila zkoumat i jiné podpůrné systémy, například tzv. standardy pro zelené dluhopisy, a vybízí ji, aby zpracovala přehled osvědčených postupů v oblasti tzv. zeleného rozpočtu;

71. vyzývá k tomu, aby veřejná podpora pro dopravní odvětví, zejména letecké společnosti, cestovní ruch a automobilový průmysl, byla využívána udržitelným a účinným způsobem; požaduje, aby se o podporu z investičního plánu pro udržitelnou Evropu mohly ucházet i přechodné činnosti definované v nařízení o taxonomii, a vyzývá k tomu, aby byla zvláštní pozornost věnována přístupu k financování a jiným formám podpory pro mikropodniky a malé a střední podniky;

72. vyzývá k tomu, aby byly veřejné zakázky zadávány standardně jako udržitelné, a aby se v tomto ohledu posílila evropská koordinace;

73. konstatuje, že plány na podporu oživení a odolnosti budou založeny na sdílených prioritách EU; v této souvislosti poukazuje na Zelenou dohodu pro Evropu a Evropský pilíř sociálních práv, jakož i na Digitální agendu a strategický cíl dosáhnout evropské suverenity ve strategických odvětvích s udržitelnou průmyslovou základnou; připomíná, že jsou zapotřebí zelené investice na podporu oživení a že při provádění investičního plánu pro udržitelnou Evropu je nutné posílit konvergenci členských států, díky níž se hospodářské oživení urychlí; vyzývá k začlenění priorit v oblastech, jako je zaměstnanost, dovednosti, vzdělávání, digitální podnikání, výzkum a inovace a zdraví, ale rovněž v oblastech souvisejících s podnikatelským a neziskovým sektorem, včetně veřejné správy a finančního sektoru; vyzývá Komisi, aby veřejným orgánům poskytovala technickou podporu při vypracovávání plánů transformace, aby nevznikala uvízlá aktiva; vyzývá Komisi, aby monitorovala provádění plánů na podporu oživení a odolnosti a zajistila, že v případě závažného porušování budou vyplacené prostředky vráceny; poukazuje na to, že je důležité, aby členské státy, které plány vydávají, dodržovaly právní stát a naše demokratické hodnoty;

74. trvá na tom, aby byla zásada „neškodit“ obsažená v Zelené dohodě pro Evropu uplatňována ve všech plánech na podporu oživení;

75. lituje, že Evropská rada odstranila z programu Next Generation EU nástroj na podporu solventnosti; považuje ho nicméně za důležitý nástroj pro zajištění rovných podmínek na jednotném trhu;

76. vyzývá společnosti, které dostávají veřejnou podporu, aby se připojily k podávání veřejných zpráv o jednotlivých zemích, a přitom respektovaly možnost dočasných výjimek za účelem ochrany komerčně citlivých informací; vyzývá tyto podniky, aby rovněž dbaly na spravedlivou hospodářskou soutěž, snížily rozdíly v odměňování žen a mužů, dodržovaly povinnost poskytovat nefinanční informace, zaručovaly pracovní místa a oznamovaly veškeré zvýhodněné podmínky, které jim byly poskytnuty, a aby se důsledně zdržely jakýchkoli strategií, jež spočívají ve vyhýbání se daňovým povinnostem prostřednictvím dceřiných společností v jurisdikcích nespolupracujících pro daňové účely, bez podstatné hospodářské aktivity; trvá na tom, že tyto podniky by měly přispívat k úsilí o hospodářské oživení tím, že budou platit svůj spravedlivý podíl daní; v této souvislosti usiluje o novou sociální smlouvu pro podniky, která by uváděla v soulad snahy o dosahování zisku s ohledy na člověka a planetu;

77. vyzývá Komisi, aby revidovala pravidla státní podpory, včetně dočasného rámce zřízeného v reakci na krizi COVID-19, s cílem získat větší veřejnou podporu pro Zelenou dohodu pro Evropu a dosáhnout toho, aby podmínkou pro poskytnutí státní podpory bylo splnění klimatických a environmentálních cílů Unie; konstatuje, že revize pravidel pro státní podporu by měla být v každém případě pečlivě koncipována tak, aby nezpůsobovala deformace hospodářské soutěže na vnitřním trhu a aby byla při jakékoli další revizi zajištěna jeho integrita a rovné podmínky;

78. vyzývá Komisi, aby při schvalování žádostí členských států o státní podporu v souladu s článkem 108 SFEU zahrnula do svého rozhodnutí ustanovení, že příjemci z odvětví s vysokými emisemi uhlíku musí přijmout klimatické cíle a plány zelené transformace a prokázat soulad svého obchodního modelu a činností s cíli stanovenými v kapitole 2 nařízení (EU) 2018/1999;

79. vítá, že v roce 2021 se plánuje revize směrnice o zdanění energie, a vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrhy, kterými uvede sazby DPH do souladu s environmentálními hledisky, zavede poplatky z jednorázových plastů a zvýší minimální úrovně spotřebních daní, které v důsledku inflace již nejsou účinné; usiluje o to, aby tyto reformy probíhaly souběžně se snahou o zachování kupní síly osob s nejnižším příjmem v Unii;

80. připomíná zvýšené investiční potřeby v souvislosti s ekologickou transformací a poukazuje na to, že daňové úniky a vyhýbání se daňovým povinnostem, jichž se dopouštějí soukromé podniky, způsobují potenciální ztráty pro rozpočty členských států a EU, které byly vyčísleny v rozmezí od 50–70 miliard až 160–190 miliard EUR, a že tyto částky by mohly být využity na investice v rámci investičního plánu pro udržitelnou Evropu; vyzývá členské státy, aby uvolnily zdroje na financování udržitelné a spravedlivé transformace tím, že provedou veškeré případné rámcové dohody OECD podporující začlenění, včetně pilíře 2 v jejím rámci; vyzývá k posílení boje proti daňovým podvodům, daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem a agresivnímu daňovému plánování; vyzývá ke koordinaci na úrovni EU, aby bylo možné odhalovat a vyšetřovat agresivní daňové plánování ze strany jednotlivců i podniků a předcházet mu; vyzývá k ambiciózní strategii pro zdanění podniků pro 21. století; vyzývá Radu, aby aktualizovala kritéria pro definici škodlivých daňových režimů pro účely kodexu chování pro zdaňování podniků, a opakuje svůj postoj ze dne 26. března 2019 týkající se systémů členských států napomáhajících agresivnímu daňovému plánování; vybízí Komisi, aby stanovila kritéria pro posuzování daňových postupů členských států; v souvislosti s daňovými záležitostmi připomíná Komisi článek 116 SFEU a vybízí ji, aby tohoto ustanovení využila pro zamezení deformace hospodářské soutěže na jednotném trhu;

81. přeje si být ujištěn, že k oživení po koronavirové krizi a k přechodu na udržitelné hospodářství budou přispívat všichni bez rozdílu při zohlednění různých kapacit členských států; domnívá se, že jak dne 7. července 2020 zdůraznila prezidentka ECB Christine Lagardová, jsou pandemií COVID-19 nejvíce postiženi právě ti nezranitelnější občané, zatímco hodnota aktiv zatím v průběhu krize stoupala; vybízí členské státy a Komisi, aby zkoumaly nové zdroje k financování hospodářského oživení, které by tuto otázku patřičně zohledňovaly;

82. zdůrazňuje, že zvýšené financování Zelené dohody bude vyžadovat určitý stupeň rozpočtové kázně a kontroly, nemá-li docházet k podvodům a odklánění prostředků; konstatuje, že Evropský úřad proti podvodům nemá kapacitu k tomu, aby finančním podvodům bránil vlastními silami; vyzývá proto všechny členské státy, aby připojily k Úřadu evropského veřejného žalobce;

83. je přesvědčen, že kombinací návrhů v této zprávě bude možné získat ročně 660 miliard, které jsou zapotřebí k vítězství v našem boji o klima a zaměstnanost;

o

o o

84. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi a vládám a parlamentům členských států.